

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyrri útgávudagin

Útgevri:
P/f Sosialurin
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrirtaksstjóri:
Krisjan Dahl
Blaðfólk:
Hægni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagný Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Óløg mugu fyrirbyrgjast

LEYGARDAGIN var figgjarløgtingslógin fyrri 1986 lögð fyrri tingið. Orsøkin til at uppskotið til figgjarløgtingslóg verður lagt fyrri tingið hesa tíðina á árinum er tann broyting, sum er gjørd í styrrisskipan okkara. Henda broyting hevur við sær, at nú er figgjarárið ikki longur frá 1. apríl til 1. apríl — men álmannaáár. Hetta má sigast at vera eitt stig á rættari leið, tí nú verður lættari at samskipa tilrættaleggjngina av bæði lögum, fyrirsiting og stýring av allari samfelagsgongdini.

HETTA uppskotið til figgjarløgtingslóg javnvigar við umleið 1,5 mia. kr. og er tað ein vøkstur uppá umleið 130 mió. kr. sammett við tað uppskotið, sum undanfarna landsstýri legði fram í desember 1984 og sum umfataði figgjarárið 1985-86.

HESIN munur stavar serstakliga frá tí, at landsstýrið nú hevur gjørt av at leggja meiri pening til viks fyrri at byrgja upp fyrri møguligum ólögum. Hækkingarnar eru farnar til at leggja av til avdráttir av lánun, at leggja í veðhaldsgrunn og at leggja upp fyrri lónarhækkingum.

Í VIÐMERKINGUM sínum til lógaruppskotið sigur landsstýrið m.a., at stórir dentur verður lagdur á, at landskassin hevur neyðugar inntøkur og neyðugan likviditet alt árið til at loysa samfelagsuppgávur sínar. At hædd verður tikið fyrri lónarvøkstrinum. At útreiðslurnar til fiskivinnuna verða mettar so realistisk sum gjørligt. At neyðugur peningur verður settur av til avdráttir av lánun. At munandi stórri upphædd verður sett í grunnin til effektivar veðhaldsbindingar enn áður er gjørt og at spart verður mest møguligt í rakstrinum.

LANDSSTÝRIÐ sigur aðrastaðni í viðmerkingunum, at vanligi skatturin verður ikki hækkaður, men at ávisar javnføringar skulu gerast í tollingini, og at miðað verður í móti neyvari skattaálíknung fyrri at fáa til vega inntøkur av enn óskattaðum vinningi.

ÆTLANIN er so heldur ikki at taka nakað beinleiðis lán og verður heldur miðað í móti, at grunnar og stovnar kunnu taka lán uttanum figgjarlógina.

HVAT viðvikir teimum einstøku greinum í figgjarlógini, so siggja vit, at peningur nú er settur av til Menningarstovuna og somuleiðis til Aliríðið, sum nú er farið at virka. Ætlandi skal Menningarstovan byrja at virka frá 1. januar. Annars siggja vit, at roynt verður at spara mest møguligt yvir sjálvan raksturinn.

TAÐ Má sigast at vera skilagóður politikkur, at leggja pening til viks, sum skal vera tøkur, tá ringar tíðir og okkurt óvæntað tekur seg upp. Líta vit aftur um bak og samanbera hetta uppskotið til figgjarlóg við tað hjá undanfarna samgongu, so má sigast, at her er broyting hend til tað betra. Undanfarna landsstýri legði nærur einki til síðis fyrri at standa í móti við. T. d. var einki sett av til ta stóru veðhaldsábyrgd, sum landsstýrið hevur tikið á seg. Almennu veðhaldini tvífaldaðust frá 1983 til 84 uttan at landsstýrið tá gjørdi nakað fyrri at byrgja upp fyrri, um veðhaldini skuldu bliva effektiv.

TAKA vit so fiskivinnuna, so var undanfarna landsstýri heilt órealistisk, tá tað bert setti góðar 200 mill. kr. av á figgjarlógina, hóast tað var vitandi um, at veruliga upphæddin fór at liggja nógv hægri. Nú hevur so hetta landsstýrið hækkað ta upphæddina úr 220 mill. upp í 265 mill. kr. Og um somu tíð sigur landsstýrið seg vilja reka ein politik, har tað so liðandi fer at minka um stuðulin til fiskivinnuna og geva henni høvi at laga viðurskipti síni eftir veruligari kostnaðarlegu.

VANLIGI skatturin verður ikki hækkaður og er tað skilagóður politikkur. Tað hevði verið heilt óhoyrt um landsstýrið nú fór at leggja stórri skattabyrðar á fólk, sum frammanundan hava torført at fáa endarnar at rækka saman. Men eitt annað er, at landsstýrið roynir at fáa fatur á teimum pengum, sum á ein ella annan hátt sleppa sær uttan um skattaálíknung. Her er uttan iva talan um stórar upphæddir. Hetta landsstýrið fer vónandi at vísa hetta í verki eisini, tí er tað nakað, sum núverandi landsstýri eigur at fáa fram, so er tað stórri rættvísi, hvat viðvikir skattinum.

Alt ov nógvur peningur sleppur sum er uttan um skatt. Henda gongd kann ikki halda fram, tá vit vita, at vanligu løntakararnir verða skattaðir av hvørjum einasta oyra, teir forvinna.

SAMANUMTIKIÐ má sigast, at landsstýrið er eitt sindur varið, og er tað helst gott, at so er. Men vit eiga kortini ilki at steðga samfelagsutbyggingini, sum vit vita, krevur nýggjar lögur. Vit eiga eitt nú við eini menningarstovu at hava betri yvirlit yvir hesi útbygging og roynd at forða fyrri, at skeivar lögur verða gjørdar. Tianverri hava vit alt ov nógv dømi um, har landið uttan stórri innlit og eftirlit hevur bundið seg til at veðhalda fyrri projektum, sum áttu at verið umhugsað kanska fleiri ferðir áðrenn tey vóru sett í verk.

jamú

Listamaður rikin úr Føroyum

Ein kendur og dugnaligur útlendskur listamaður hevur her í Havn fingið eina bót uppá 1000 kr. fyrri ikki at hava fylgt reglunum viðvíkjandi útlendingum og atgongd teirra til landið.

Maðurin hevur á hvørjum ári líka síðan 1975 vitjað Føroyar sum ferðamaður, bæði á vetri og sumri. Hetta sjálvandi vegna ein veldugan áhuga fyrri fólk, náttúru og umhvøvi okkara sum heild.

I byrjanini av 1982 søkti hann um búloyvi út yvir teir vanligu loyvu 3 mánaðirnar. Hetta fekk hann, og fór umleið 9 mánaðir seinni aftur til heimlandið.

Longu í juli 1984 kom hann aftur og søkti um 3 mánaðir, seinni um 1 ára eykabúloyvi, men varð hetta noktað, samstundis varð álagt honum at fara av landinum í seinasta lagi 7. januar í ár. Hann aktaði ikki boðunum, og fekk 4. mars eina bót uppá 1.800 kr. fyrri at hava arbeitt sum sjálvstøðugur fotografur uttan arbeiðsloyvi.

Ímeðan søkti hann um bú- og arbeiðsloyvi, og varð tað jattað honum inntil 1. august. Sostatt fall bótin uppá 1.800 kr. burtur.

Ákærður

Fremmandapolitið gjørdi tó eitt málburður úr hesum, og maðurin varð 22. juli í ár ákærður fyrri trymisk lógarbrot:

1. At hann aftaná at vera komin inn í landið 15. juli ikki meldaði seg til passeftirlitið.
2. At hann frá 15. juli 1984 til 4. januar í ár hevði arbeiði sum sjálvstøðugur fotografur uttan arbeiðsloyvi og yrkisbræv.
3. At hann ikki segði fólkæftirlitinum frá í seinasta lagi 5 dagar eftir at vera komin til landið.

I farnu viku varð sakarmálið viðgjørt í rættinum.

Ákærur um passeftirlitið mátti fráfallast, av tí at eingin, illa nokk løg-reglan, visti, hvar ið hetta

fór fram. Eitt avgreiðslubúr er á flogvøllinum, men sjáldsamt er at finna løg-regluna har. Og eingin ger vart við passeftirlitið, hvørki í Vágunum ella í Havn.

Maðurin hevur ongan tíð arbeitt sum fotografur í Føroyum, hvørki sjálvstøðugt, ella hjá øðrum fotografi, sum m.a. eisini varð nevnt í ákæruskrivinum.

So statt mátti lógarbrot nr. 2 eisini fráfallast. Somuleiðis var litið hald í 3. lógarbroti, eisini vegna tørvandi upplýsing til út-lendingar um slik mál.

Samanumtikið má sigast, at lögreglan í einari blanding av likasælu og óvildigheit, hevur roynt at finna fram ymisk, ið møguliga kundi stempla mannin sum ein, ið avgjort ikki mátti koma inn aftur í landið.

Maðurin varð so statt ákærður fyrri at hava arbeitt sum listamaður uttan arbeiðsloyvi, og kostaði tað honum 1.000 kr. í bót.

Nógv skal ein hoyra, áðrenn oyriini detta av!

Kári

Hatursfloymurin

I hesum tíðum, tá vit eru vitni til, hvussu litið heimurin hevur lært av teimum royndum, sum allar tíðir hevur elvt til stórri og stórri stríð og klandur, er tað tó livgandi at siggja, at nøkur eru, sum halda uppi kyndilin um at tæna mannaættini á ein betri hátt.

Hóast vit her í Føroyum eisini hava eina kliku av hatafullum menniskjum,

tey eru serliga sjónlig, sum standa aftanfyrri aparteitpolitikkin í Dagblaðnum, nevnt sum Óli Breckmann (viðhvørt Lydia Arge), Óðin Ódn o.s.fr., fólk sum litið annað hava tilvirs fyrri øðrvisi hugsandi, enn at spita og galva eftir teimum.

Lat hesa yrkingina fáa loyv til at doyva eitt sindur av hatursfloyminum, sum minnir okkum alt ov

nógv um triatiárin, tá tann konservativu ungdomurin í Danmark og blaðið Jyllandsposten gekk á odda fyrri einum hótandi eldi, sum seinni legði meginpart av Euru-pu i oyði.

Lat ikki spírararnar eftir teimum, ið tá lögdu alt í sor, fáa fótin fyrri seg.

lesari

VI VIL SKABE GYLDNE DAGE

Af Ole Hyloft

I de gode gamle dage
var de flestes liv en plage.
De der havde pengemagt
så på småfolk med foragt.
Vi vil skabe gyldne dage.

Vi blev tvunget til at tie.
Men nu vil vi være frie.
Ikke gå i uniform.
Ingen af os er en norm.
Vi vil skabe gyldne dage.

Intet menneske er lille,
selv om det er nok så stille.
Troen på hvert men'skes værd
er vor milde sejrshær.
Vi vil skabe gyldne dage.

Vi vil ingen andre knuse.
Vi vil smede, bygge huse.
Hvor der hersker vold og nød
vil vi plante rosen rød.
Vi vil skabe gyldne dage.

Klare søer, grønne skove,
vi vil følge livets love.
Arbejdsglæde, barneleg –
skaberkraften viser vej.
Vi vil skabe gyldne dage.

Vi vil skabe gyldne dage
for de stærke, for de svage.
Først med armen om din bror
bli'r du lykkelig og stor.
Vi vil skabe gyldne dage.

Vi vil slutte fortids krige.
Vi vil tømre fredens rige.
Rosen blomstrer til et slot,
hvor enhver kan få det godt
Vi vil skabe gyldne dage.